

I

Ik ga de buddleja uitrukken. Zijn bedrieglijke schoonheid zwaait hier al te lang de scepter. In weerwil van zijn geur en zijn stralende bloemen bevatten zijn bladeren een voor rupsen giftig molecuul, hij neemt de plaats van andere planten in, kortom, het is een invasieve soort. Ja, het stuk grond dat vroeger onze tuin vormde, die van Vincent en mij, is inderdaad zo verwaarloosd dat de levenskracht van de buddleja een heuse prestatie mag heten. Terwijl andere planten door windes werden overwoekerd of als banket voor naaktslakken fungeerden, verheugde zijn weerstand me lange tijd. Zijn kaarsvormige bloemen van het schitterende paars waarmee men vroeger tijdens de vasten kerken verfraaide, zwaaien me toe van de lente tot de herfst. Zijn bijnaam *vlinderstruik* sprak tot mijn verbeelding.

In mijn kindertijd had je ontelbare vlinders. De zomer lang wervelde ik rond in mijn bloemetjesjurk, met mijn net in de hand, ving ze, en liet ze weer vrij, de dagpauwogen, de witjes, de admiraaltjes, de citroentjes, het bleek blauwtje, de koninginnenpage, die ik soms voor altijd liet inslapen in een glazen pot waarin ik een in ether gedrenkt wattenschijfje had gelegd. Ik vond niet dat ik ze kwaad deed, ze leven maar zo weinig dagen, die diertjes, en zelf zou ik graag op die manier doodgaan, gevangen door God of zijn engelen en op een heerlijk geurende wolk neergezet. Ik verzamelde ze niet, ik sprong met de vlinders om zoals ik dat later met mijn geliefden zou doen: hartstochtelijk uitverkoren, voorwerp van achtervolgingen en spel, een seizoen lang aanbeden en daarna gemummificeerd in de glazen kooi van mijn geheugen.

In de loop van de jaren is dat alles haast helemaal verdwenen.

De gedachte dat de tuin dankzij één enkele struik een haven van biodiversiteit kon worden, heeft me dan ook een tijdje getroost. Ik erger me aan zijn zachte, houtige takken, maar zijn violette bloemen die door een wervelend volkje worden bezocht, compenseren dat gebrek aan fatsoen. Ik wist het niet, maar nu het tot me doordringt dat het allemaal waan is, een valstrik, oplichting, stel ik vast dat de wortels van de buddleja al even taai als geniepig zijn.

Van mijn zus leen ik een zaag, een bijl, een spade, ik hak de ene na de andere tak af, reduceer de struik tot een lelijke stomp, probeer de stam aan te pakken. Ik verwachtte niet zoveel weerstand. De bijl is compleet nutteloos, de spade botst tegen onzichtbare harde stukken. Ik draai eromheen, zingend, hakkend, klievend, razend maar zwak. Ik heb mankracht nodig, Vincent, Nikolaj, of alle twee tegelijk. Ik verlang naar de raad van de eerste, die ik zo lang 'schattebout' of 'liefste' heb genoemd, en naar de sterke spieren van de laatste die achtentwintig jaar jonger is. Met ons drieën zouden we die ersatz-boom kunnen verslaan. Waarom ben ik altijd alleen als ik boos ben?

II

Eindelijk is het gelukt. Badend in het zweet, met een ernstig toegetakelde peesontsteking, zo geradbraakt dat ik de sporen van de ravage – een ware puinhoop – zonder meer achterlaat, rep ik me naar de bank van vroeger, die thans bedekt is met een bont, katoenen kleed dat ik bij een brocante heb opgescharreld, en ga liggen. Ik heb talent voor vernuftige schikkingen. Sinds enige tijd heb ik mijn interieur weten te bevrijden van de compromissen waaraan een zogeheten *echtelijke* woning onderworpen is. Omdat ik niet in staat ben een spijker recht in een muur te slaan of een elektriciteitsdraad aan te sluiten, heeft zelfs het onbenulligste voorwerp pas na eindeloos piekeren een plekje gevonden, ik heb met andere woorden een uitermate beschouwende en onhandige band met levenloze dingen. Overigens lijkt het beroep van houthakker een ideale aanvulling te vormen bij mijn activiteit van elke dag, want tastbaarder, gespierder dan zomaar op een toetsenbord te tikken. Maar ja, in de wereld waar ik geboren ben, hakken mannen hout, vrouwen niet. Altijd weer die kwestie van minder lichaamskracht en kinderen onder je hoede. Afgepeigerd door de enorme inspanning, verbaasd over mijn overwinning, grijp ik dan maar naar *De Griekse alchimisten*, een boek dat ik op een willekeurige bladzijde heb openengeslagen.

Het werk, waarvan het goudgele kaft me op de vrijdagse rommelmarkt was opgevallen, boeit me mateloos, terwijl ik tegelijk dieper begin in te gaan op de uitgewiste geschiedenis van Edmond. Sinds ik op zijn bestaan botste in de hutkoffer met het archief van mijn voorouders die in de metallurgie actief waren, heb ik me gestort op de lectuur van technische handboeken over

de verwerking van metalen. *De Griekse alchimisten*, een soort traktaat over kunsten en ambachten in de oudheid, is volgens mij doordrongen van een hoge poëzie. Het hoofdstuk waarop ik het per toeval heb opengeklapt, heet 'Harding Indisch ijzer' en begint aldus: 'Neem vier pond weekijzer, snijd dat in blokjes, neem de schors van de rode vrucht die door de Arabieren *elileg* wordt genoemd en een brok superieure vrouwelijke dolomiet, vermaal die samen in een vijzel (maar niet te fijn), vermeng met de vier pond ijzer en doe het in de smeltkroes. Voeg daarna kolen toe en wakker het vuur onder de kroes aan tot het ijzer is opgelost en de overige elementen ermee versmelten. Dit is de beste en tegelijk vorstelijkste methode om verbazend sterke zwaarden te produceren.'

Bovenstaande als een gastronomisch recept geredigeerde regels charmeren me het meest door de heterogene aard van de ingrediënten en de dubbelzinnige adjectieven waarmee ze omschreven worden. Wat is *weekijzer*? *Vrouwelijke dolomiet*? Die dingen brengen me in de war, ze laten me in geheimzinnige verhoudingen versmelten soorten voorvoelen. Het is een droom. Precies, zoals mijn dromen vaak zijn, maar waarvan de betekenis me ontglipt.

Op mijn twintigste, toen ik als een bezetene het werk van Carl Gustav Jung bestudeerde, had ik genoteerd dat het woord *alchemie*, afgeleid van het Arabische *al-kīmiyā*, in het oud-Grieks 'kunst om metalen te smelten en te legeren' betekende, maar wist ik nog niet dat mijn voorouders patroons waren van hoogovens en dat mijn vader zich in hun geschiedenis had verdiept. Al mijn aandacht ging uit naar de dromen die mijn nacht bevolkten en die ik noteerde in een Clairefontaine-schrift dat altijd op mijn nachtkastje lag. In die tijd bleef mijn onderbewustzijn maar groeien en bloeien, ik had geen priesters meer nodig, ik ontvluchtte de toen welig tierende adepten van de new age. Ik had lak aan het tijdperk van de Waterman, want een

hele kosmogonie vol persoonlijk tot mij gerichte boodschappen stond me ter beschikking, dag aan dag voedde ik me met mijn nachten.